

KORRALDUS

Narva liivakarjääri keskkonnaloa andmisest keeldumine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 48 ja § 55 lõike 2 punkti 11, haldusmenetluse seaduse § 61 lg 1 ning tuginedes Narva Linnavolikogu 03.02.2023 otsusele nr 6-3/12078-2, **otsustab** Keskkonnaamet:

1.1. keelduda ettevõttele Marina Minerals OÜ (registrikood 11349875) Narva liivakarjääri keskkonnaloa andmisest.

Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide käesoleva haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Marina Minerals OÜ (registrikood 1349875, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Jalgpalli tn 21, 11312) on esitanud Keskkonnaametile Narva liivakarjääri keskkonnakaitsetloa (edaspidi keskkonnaloa) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 17.06.2022 dokumendina nr DM-120529-1), parandustaotlus on leitav 03.08.2022 dokumendina nr DM-120529-3 (edaspidi taotlus).

Taotletav Narva liivakarjääri mäeeraldis (registrikaart nr 998) asub Ida-Viru maakonnas Narva linnas riigile kuuluval katastriüksusel Narva metskond 82 (katastritunnus 51101:001:0229), mille valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletava

mäeeraldise ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 3,18 ha. Taotluse kohaselt on Narva liivakarjääriga seotud täiteliiva aktiivse tarbevaru kogus 147 tuh m³ (1 plokk 21 tuh m³ ja 2 plokk 124 tuh m³), millest kaevandatav on 107 tuh m³ ja keskmine tootmismahd aastas on 15 tuh m³. Kaevandatava maavara kasutusalaadeks on teedeehitus ning -korrashoid. Taotletav keskkonnaloa kehtivusaeg on 7 aastat. Kaevandatud maa korrastatakse veekoguks.

Keskkonnaloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-ameti 29.06.2022 nr 9-3/22/11333-2).

Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa jäävad ~240 m kaugusele riigipiirist. Politsei- ja Piirivalveamet on esitanud tingimused piirivööndis tegutsemiseks. Politsei- ja Piirivalveamet märkis oma 16.05.2022 kirjas nr 2.1-3/14950-2, et riigipiiri seaduse alusel kehtestatud Piirirežiimi eeskirja punkti 52 kohaselt peavad kõik isikud piirivööndis elluviidavast tegevusest teavitama Politsei- ja Piirivalveametit vähemalt 72 tundi enne tegevuse toimumist, kui nende tegevus võib takistada välispiiri valvamist või häirida piirirahu. Välispiiri valvamist takistava või piirirahu häiriva tegevuse hulka kuulub ka kaevandustöö.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 17.06.2022 riigilõivuseaduse¹ § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatud tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Kaevandamisloa menetlusse võtmine on 09.08.2022 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 08.08.2022 kirjaga nr DM-120529-4 kaevandamisloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

¹ Riigilõivuseaduse 06.06.2022 – 17.06.2022 kehtinud redaktsioon

Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Amet saatis oma 26.09.2022 kirjaga nr 1-12.1/7791-2 (registreeritud KOTKAS 28.09.2022 dokumendina nr DM-120529-6) Narva Linnavolikogu 22.09.2022 otsuse nr 53, kus keeldutakse nõusoleku andmisest Marina Minerals OÜ-le Narva liivakarjääri keskkonnaloa andmiseks. Üheks keeldumise aluseks oli puudulik info kavandatava tegevuse keskkonnamõtjudest.

Tulenevalt Narva Linnavolikogu 22.09.2022 otsusest nr 53, lasi Marina Minerals OÜ koostada keskkonnamõtjude hindamise eelhindangu, mille koostajaks oli OÜ Inseneribüroo STEIGER (aruanne registreeritud KOTKAS 23.11.2022 dokumendina nr DM-120529-12). Aruanne on analoogne Keskkonnaameti koostatavale keskkonnamõtjude eelhindamise dokumendile, mille alusel Keskkonnaamet otsustab, kas alata keskkonnamõtjude hindamine (KMH) või mitte. OÜ Inseneribüroo STEIGER koostatud keskkonnamõtjude eelhindangu tulemusel puuduvad kavandataval tegevusel olulised negatiivsed keskkonnamõtjud. Keskkonnaamet küsis 05.12.2022 kirjaga nr DM-120529-13 Narva Linnavolikogu uut arvamust Narva liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta, lisades taotlusele OÜ Inseneribüroo STEIGER koostatud keskkonnamõtjude hindamise eelhindangu.

Narva Linnavolikogu keeldus oma 03.02.2023 kirjaga nr 6-3/12078-2 (registreeritud KOTKAS 06.02.2023 dokumendina nr DM-120529-14) uuesti keskkonnaloa andmiseks nõusoleku andmisest.

Keskkonnaamet küsis 13.02.2023 kirjaga nr DM-120529-15 Marina Minerals OÜ arvamust menetluse jätkamise osas Narva Linnavolikogu 03.02.2023 esitatud seisukoha põhjal.

Marina Minerals OÜ vastas 13.02.2023 kirjaga (registreeritud KOTKAS 14.02.2023 dokumendina nr DM-120529-16), et peab Narva Linnavolikoguga läbirääkimisi ja soovib taotluse menetluse jätkamist.

Keskkonnaamet pikendas 23.11.2023 kirjaga nr DM-120529-19 Narva liivakarjääri taotluse menetluse tähtaega kuni 13.12.2024, pidades juba silmas ajalist varu oodatava Narva Linnavolikogu seisukoha saamiseks ning tõenäolist soovi uurida Kliimaministeeriumilt riigi huvi esinemise kohta.

Marina Minerals OÜ teatas oma 30.11.2023 kirjaga (registreeritud KOTKAS 01.12.2023 dokumendina nr DM-120529-20), et Narva Linnavolikogu on andnud uue keelduva seisukoha Narva liivakarjääri keskkonnaloa andmisel. Narva Linnavalitsuse Linnamajandusamet edastas hiljem ka Keskkonnaametile oma 20.12.2023 kirja nr 5.6-3/11179-1 (registreeritud KOTKAS 22.12.2023 dokumendina nr DM-120529-22), mis kajastab Narva Linnavolikogu toetuse jätkuvat puudumist Narva liivakarjääris maavara kaevandamise osas.

Tulenevalt Narva Linnavolikogu jätkuvast keelduvast seisukohast taotles Marina Minerals OÜ oma 30.11.2023 kirjaga Keskkonnaametilt keskkonnaloa taotlusega Vabariigi Valitsuse poole pöördumist vastavalt MaaPS § 55 lg-le 4.

Keskkonnaamet saatis Kliimaministeeriumile 21.12.2023 kirja nr DM-120529-23, uurides riigi huvi esinemist Narva liivakarjääri taotluse menetluses. Kliimaministeerium saatis oma vastuse 21.12.2023 kirjaga nr 14-6/23/5732-2 (registreeritud KOTKAS 27.12.2023 dokumendina nr DM-120529-23), milles ütles, et riigi huvi puudub. Kliimaministeerium lähtus riigi huvi väljaselgitamisel Narva liivakarjääri keskkonnaloa taotlusest, liivakarjääri asukohast ja kas taotletav tegevus on vajalik maavarade kestliku kasutamise tagamiseks.

Keskkonnaamet edastas Marina Minerals OÜ-le Kliimaministeeriumi 21.12.2023 vastuskirja nr 14-6/23/5732-2 riigi huvi väljaselgitamisele Narva liivakarjääri keskkonnaloa taotluse menetluses (registreeritud KOTKAS 12.01.2024 dokumendina nr DM-120529-24). Samuti andis Keskkonnaamet teada, et riigi huvi puudumise tõttu jääb kaevandamisloa andmise keeldumise peamiseks aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse (edaspidi KOV) keelduv seisukoht (MaaPS § 55 lg 2 p 11). Keskkonnaamet palus teada anda, kas taotleja võtab keskkonnaloa taotluse tagasi või laseb Keskkonnaametil koostada keskkonnaloa andmisest keeldumise eelnõu. Sellekohast seisukoht paluti esitada hiljemalt 13.02.2024.

Vastuseks Keskkonnaameti 12.01.2024 kirjale nr DM-120529-24 andis Marina Minerals OÜ teada, et ei nõustu Kliimaministeeriumi 21.12.2023 kirjaga nr 14-6/23/5732-2 ning ei võta tagasi ka Narva liivakarjääri maavara kaevandamise loa taotlust (registreeritud KOTKAS 12.01.2024 dokumendina nr DM-120529-25). Marina Minerals OÜ selgitas oma seisukohta riigi huvi olemasolu kohta oma kirjaga 06.08.2024 ja teavitas oma soovist pöörduda uute Keskkonnaameti koostatavate juhendite kasutuselevõtu valguses uuesti Keskkonnaametil Vabariigi Valitsuse poole Narva liivakarjääri keskkonnaloa taotluse osas uuesti seisukoha saamiseks. (07.08.2024 dokumendina nr DM-120529-26).

Keskkonnaamet selgitas 06.08.2024 kirjaga (KOTKAS 08.08.2024 dokumendina nr DM-120529-27), et tegemist on juhenditega, mis annavad Keskkonnaametile täiendavad juhised riigi huvi puudumise alusel keskkonnaloa andmisest keelduda.

Marina Minerals OÜ esitas 12.08.2024 e-kirjaga (KOTKAS 12.08.2024 nr DM-120529-28) soovi pikendada Narva liivakarjääri keskkonnaloa taotluse menetlust ühe aasta võrra, määrates menetluse lõpukuupäevaks 31.12.2025.

Keskkonnaamet oli nõus ühekordse menetlustähtaja pikendamisega kuni 31.03.2025, andes Marina Minerals OÜ-le võimaluse veelkord Narva Linnavalitsusega läbirääkimisi pidada (10.12.2024 kirjaga nr DM-120529-29). Lisaks teavitati, et nimetatud tähtaega rohkem ei pikendata ning Narva Linnavalitsuse järjekordse keelduva otsuse (või otsuse puudumise) korral edastame teile Narva liivakarjääri keskkonnaloa andmisest keelduva otsuse eelnõu.

Marina Minerals OÜ esitas 11.02.2025 e-kirjaga (KOTKAS 11.02.2025 nr DM-120529-30) uuesti soovi pikendada Narva liivakarjääri keskkonnaloa taotluse menetlust ühe aasta võrra, määrates menetluse lõpukuupäevaks 31.12.2025.

Keskkonnaamet väljendas oma seisukohta viimase 10.12.2024 pikenduskirjaga viidates Marina Minerals OÜ 12.01.2024 saadetud kirjale (riigi huvi puudumise seisukohaga mitte nõustumine) sest selleks ajaks oli möödunud ligikaudu 11 kuud (10.12.2024 nr DM-120529-29). Seejuures selgitati, et praegu pole õigustatud menetluse tähtaja pikendamine aasta võrra, kuivõrd riigi huvi puudumise seisukohast teatamisest ja olukorra arutamise ettepanekust on menetluse lõpukuupäevani (15.12.2024) aega olnud ligikaudu 11 kuud (praegu 31.03.2025 üle 15 kuu). Menetlust pikendati 4 kuud kuni 31.03.2025 Narva Linnavalitsusega läbirääkimiseks. Keskkonnaamet on seisukohal, et on antud piisavalt aega nii läbirääkimiste pidamiseks, kui ka menetluse perspektiivikuse hindamiseks.

HMS § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet XX.04.2025 haldusakti andmisest keeldumise eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid XX.XX.2025 kirjaga nr DM-XXX. Ettepanekuid ja vastuväiteid määratud tähtaja jooksul

HMS § 40 lõikele 1 kohaselt annab loa andja enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt Marina Minerals OÜ XX.XX.2025 kirjaga nr DM-XXX arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmisest keeldumise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest.

Marina Minerals OÜ määratud tähtaja jooksul ...

3. KAALUTLUSED

3.1. Õiguslik alus

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet.

Vastavalt MaaPS § 55 lõike 2 punktile 11 keeldutakse kaevandamisloa andmisest, kui kohalik omavalitsuse üksus ei ole nõus kaevandamisloa andmisega.

MaaPS § 55 lõige 4 kohaselt, kui KOV ei ole nõus kaevandamisloa andmisega, võib kaevandamisloa andja taotleja ettepanekul taotleda loa andmise nõusolekut Vabariigi Valitsuselt. Vabariigi Valitsus annab loa andmiseks nõusoleku vaid erandjuhul, kui selleks on ülekaalukas riigi huvi. MaaPS § 55 lõige 5 sätestab, et loa andja võib keelduda Vabariigi Valitsuse nõusoleku taotlemisest, kui valdkonna eest vastutava ministri hinnangul loa andmiseks riigi huvi ilmselgelt puudub.

3.2. Keskkonnamõju hindamise vajalikkus

Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lg 1 ja § 3 p 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamise või algatamata jätmise üle.

Kuna Keskkonnaamet keeldub keskkonnaloa andmisest põhjusel, et KOV ei ole loa andmisega nõus, ei ole vajalik kaaluda KMH algatamise või algatamata jätmist.

3.3. Riigi huvi

Vastavalt Kliimaministeerium 21.12.2023 kirjale nr 14-6/23/5732-2 (registreeritud KOTKAS 27.12.2023 dokumendina nr DM-120529-23) on hinnatud riigi huvi. Kliimaministeerium hindas taotletava Narva liivakarjääri kaevandamisloa taotlust, liivakarjääri asukohta ja kas taotletav tegevus on vajalik maavarade kestliku kasutamise tagamiseks. Kliimaministeerium oli seisukohal, et riigi huvi, mis tingiks vajaduse väljastada kaevandamisluba just konkreetses kohas, käesoleval hetkel puudub.

3.5. Kaalutlused keskkonnaloa andmisest keeldumisel

Vastavalt MaaPS § 55 lõike 2 punktile 11 keeldutakse kaevandamisloa andmisest, kui KOV ei ole nõus kaevandamisloa andmisega.

Narva Linnavolikogu 22.09.2022 otsusega nr 53 ei nõustunud Narva linnavolikogu Narva liivakarjääri keskkonnaloa andmisega Marina Minerals OÜ-le. KOV tõi välja, et kehtiva Narva linna üldplaneeringu järgi on Narva metskond 82 maakasutuse juhtotstarve metsamajandusmaa 100% ning on kaetud täies ulatuses metsaga. Seega on KOV seisukohal, et kavandatava tegevus on **vastuolus kehtiva üldplaneeringuga** nii kaevandamise kui hilisema kavandatava veekogu osas, jäädes samuti ka maakonna rohevõrgustiku rohekoridori. Kavandatav tegevus ei arvesta **Ida-Viru maakonnaplaneeringuga 2030+**, katkestades maakonnaplaneeringu rohevõrgustiku ning hindamata on mõjud rohevõrgustiku toimimisele.

Lisaks leidis KOV, et keskkonnaloa taotluse seletuskirjas on jäetud käsitlemata transpordi mõju. Müra osas ei ole arvestatud üldplaneeringu järgse jõe äärse puhkealaga ning kergliiklusteel liiklejatega, elamukinnistuga Jõesuu tn 140/Vepsküla, arvestamata on müra koosmõju Jõesuu tänava müraga. KOV hinnangul ei ole välistatud negatiivne mõju Narva jõele kui ka Jõesuu tänava seisundile ning ei saa välistada tuulte perioodil suurt negatiivset mõju karjääri tolmust. Samuti leidis KOV, et kuna 130 m kaugusel karjäärist asub jõgi ja tee jääb jõe ja kaevandamisest tekkiva veekogu vahele, ei ole välistatud ka negatiivne mõju tee seisundile.

Loa taotleja lasi koostada keskkonnamõjude hindamise eelhindangu OÜ Inseneribüroo STEIGERi poolt, mille kohaselt puuduvad kavandataval tegevusel olulised negatiivsed

keskkonnamõjud. Keskkonnaamet küsis 05.12.2022 kirjaga nr DM-120529-13 Narva Linnavolikogu uut arvamust Narva liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohta, lisades taotlusele OÜ Inseneribüroo STEIGER koostatud keskkonnamõjude hindamise eelhinnangu.

Edasise menetluse käigus keeldus KOV jätkuvalt Narva liivakarjääri keskkonnaloa andmiseks nõusolekut andmast. Viimasena arutas Narva Linnavolikogu 23.11.2023 istungil uuesti Marina Minerals OÜ-le Narva liivakarjääri keskkonnaloa andmiseks nõusoleku andmist. Narva Linnavalitsuse Linnamajandusamet edastas 20.12.2023 kirjaga nr 5.6-3/11179-1 Narva Linnavolikogu 23.11.2023 istungi protokoll, mille kohaselt hääletati otsuse eelnõu „Arvamuse andmine Narva liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa taotluse kohta" poolt 0 ning vastu 23. Seega KOV ei olnud jätkuvalt kaevandamisloa andmisega nõus.

Loa taotleja taotluse Vabariigi Valitsuse poole pöördumist (MaaPS § 55 lg 4), kuid Kliimaministeerium andis seisukoha 21.12.2023 kirjaga nr 14-6/23/5732-2 (registreeritud KOTKAS 27.12.2023 dokumendina nr DM-120529-23), milles ütles, et riigi huvi puudub. Seega keeldub Keskkonnaamet Vabariigi Valitsuse nõusoleku taotlemisest, kuna valdkonna eest vastutava ministri hinnangul riigi huvi loa andmiseks ilmselgelt puudub (MaaPS § 55 lg 5).

Eelnenut arvesse võttes, leiab Keskkonnaamet, et esineb MaaPS § 55 lg 2 p 11 tulenev alus keskkonnaloa andmisest keeldumiseks põhjusel, et KOV ei ole nõus keskkonnaloa andmisega ning Keskkonnametile ei ole antud pädevust hinnata KOVi arvamuse õiguspärasust keskkonnaloa taotluse menetluses.

VAIDLUSTAMINE

Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide käesoleva haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kersti Ritsberg
vanemspetsialist
maapõuebüroo